

GRONINGER

.COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD VOOR DE STAD GRONINGEN EN OMMELANDEN.

PUBLICATIE.

De **STAATSRaad, GOUVERNEUR** van de Provincie Groningen, brengt ter kennis van de daarbij belanghebbenden, dat het Zijne Excellentie den tijdelijken Minister van Oorlog behaagd heeft, den aankoop, voor rekening van het Rijk, te bevelen van een aantal geschikte **RISPAAR-PAARDEN**, benodigd voor het Leger, en dat de betaling hieraan te koopende Paarden zal geschieden bij de aflevering.

De voorname vereischten der bovenbedoelde Paarden zijn als volgt:

De Paarden zullen niet jonger dan 5 jaren, noch ouder dan 7 jaren, niet kleiner dan één el, 4 palmen, 8 duimen, 5 strepen, en niet grooter dan 1 el, 5 palmen, 8 duimen, 5 strepen, moeten zijn, alles gemeten onder eenen gang van den onderkant van het ijzer des voorhoofs, tot op het midden van de schoft.

De Paarden moeten zijn ruinen of merrien, langtaarten, voorts bruinen, vossen of zwarten; geene bonte witte zullen aangenomen worden, eveneens geene klaphengsten.

De Paarden moeten zijn welgevormd, goedvoerdig, in hunne deelen en sterk, met eenen juiste bouwde schoft, brede borst, vier goede beenen, vrij van spatzen en gallen, hoede en harde hooven, kort gekoot, goed van gezigt en zonder eenig gebrek aan de oogen, hebbende vooral eenen goeden adem en geschikt zijnde voor den zadel of voor het taig, naar gelang van de dienst, waartoe zij bestemd zijn.

De keuring, aankoop, aflevering en betaling der bovenbedoelde Paarden zal plaats hebben te Groningen ten huize van D. G. BRUGMA, buiten de Heerepoort aldaar, op Maandag, Dinsdag, Woensdag, Donderdag, Vrijdag, Zaterdag, den 20sten, 21sten, 22sten, 23sten, 24sten en 30sten September aanstaande, telkens des morgens te negen uren te beginnen.

En worden alle Eigenaars van Paarden, vallende in de bovengemelde vereischten, opgeroepen en uitgenoodigd, om op evengenoomden tijd en plaats hunne Paarden ter verkoop aan te bieden, voor welke een goede prijs zal worden betaald, en deze dadelijk voldaan.

En opdat deze kome ter kennis van elk en een iegelijk, dien zulks aangaat, zal dezelve worden gedrukt, gepubliceerd en geaffigeerd ter plaatse, alwaar men gewoon is zulks te doen, en voorts in de Provinciale Groninger Courant geaffigeerd worden.

Aldus gedaan in het Provinciehuis te Groningen, op Zaterdag den 2den September 1848.

De Staatsraad, Gouverneur voornd.,

Bij deszelfs indispositie.

Het Lid der Gedeputeerde Staten:

U. W. F. VAN PANHUIS.

De **GEDEPUTEERDE STATEN** der Provincie Groningen, — in aanmerking nemende, dat aan hen, bij artikel 20 van het Reglement van de Provincie, is opgelegd, om de voorschrevene vereischten van het overbrengen en voortplanten der heerschende **LONGKIEZTE** onder het **RUNDVEE**, in deze Provincie, te regelen, onder anderen is opgelegd, bij het aanwezig zijn der gemeelde Ziekte in deze Provincie, ten aanzien van het houden van **VERMAKTE**, op voorstel, of na ingewonnen advies der **COMMISSIE** van **LANDBOUW**, zoodanige verordeningen te maken, als de omstandigheden zullen vereischen;

Gelet op het Advies der **COMMISSIE** van **LANDBOUW**, — hebben goedgevonden te besluiten:

Art. 1. Het wordt Verboden, om uit zoodanige Dorpen in deze Provincie, alwaar de besmettelijke Longziekte onder het Rundvee aanwezig is, of sedert de laatste 6 maanden geheerscht heeft, van dat naar enige vermakten te vervoeren; onder dat de vermakten van een Certificaat van den Burgemeester der gemeente, waaraan het Dorp behoort, inhoudende, dat het Rand of de Runderen, waarvan het geslacht, de ouderdom, de kleur en de bijzondere merkens worden opgegeven, zich niet heeft bevonden binnen den kring van artikel 16 van opgemeld reglement als besmet beschouwd, of welke volgens artikel 17 verdaakt is verklaard.

Art. 2. Het Rundvee, dat gevonden wordt of herkomstig is van velden of weiden, binnen den vermelden besmetten of verdachten kring gelegen, is onder de voorschrevene bepaling niet begrepen, als bestemde daaromtrent bij vervoer de bepalingen van het reglement worden in acht genomen.

Art. 3. Op de overtreders der voorschrevene, bij artikel 1 gemaakt, toepasselijke strafbepaling, bij artikel 24 van het bovengemeld reglement bepaald.

GRONINGEN, 15 September 1848.

De Gedeputeerde Staten voornd.:

RENGERS.

Ter ordonnantie van Deselven,

ALBERDA.

AFGIFTE VAN AL DE PATENTEN,

van de Letters A tot en met Z.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad Groningen roepen bij deze op:

I. Al de **PATENTPLIGTIGEN**, die zich in de **PRIMIEVE BESCHRIJVING** van het dienstjaar 1844, ter bevestiging van **PATENT**, hebben aangegeven, alsmede:

II. Zij, die als **MEDETEKENENDE DEELGENOOTTEN** van een **PATENT** moeten zijn voorzien,

Om hunne **PATENTEN** of **AFSCHRIFTEN** daarvoor, van **WOENSDAG**, den 20sten, tot en met **ZATURDAG**, den 30sten September 1848, telkens des voormiddags van 10 tot 12½ uur, met uitzondering van den Zondag, onder opgave van de **Zwaarte letter** en het **Nommer** van hunne Woning, van de **KAMER der ZETTERS**, op de bovenste verdieping van het Raadhuis, in persoon te komen afhalen.

Al de onafgehaalde **PATENTEN** of **AFSCHRIFTEN** daarvan zullen, na verloop van laatstgenoemden dag, worden gesteld in handen van de **Deurwaarders der Directe belastingen**, ten einde door hen, ingevolge art. 2 van Zijner Majesteits besluit van den 17den December 1820, aan de **Huizen der belanghebbenden** te worden bezorgd, onder afgifte van 10 Cents; terwijl aan hen tevens voor ieder afschrift van een Medeteekenende Deelgenoot, wegens Zegelgeld, zal moeten worden betaald 34 Cent.

Aldus gedaan in het Raadhuis te Groningen, den 14den Sept. 1848.

Burgemeester en Wethouders: H. W. VAN GIFFEN.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen:

J. H. M. HORA SIJOCAMA.

NOTIFICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad Groningen brengen, naar aanleiding eener aanschrijving van den Heer **STAATSRaad, GOUVERNEUR** der Provincie, van den 31sten Augustus 11. no. 2, ter kennis van de belanghebbenden, dat, ter aanmoediging van het aanwerven van **NEDERLANDERS** voor de **DIENT** der **OVERZEESCHE BEZITTINGEN**, bij Koninklijk besluit van den 9den Augustus 11. no. 85, onder anderen is bepaald, dat het **HAND- en AANBRENGGELD** voor ieder rekrut, Nederlander van geboorte, die voor niet minder dan zes jaren voor de **INDISCHE DIENST** zal verbinden, is verhoogd tot op f 40 het handgeld, en tot op f 10 het Aanbrenggeld, terwijl door het departement van Oorlog, in verband daarmede, is vastgesteld, dat aan alle zoodanige personen bij hunne aanneming dadelijk en vóór hunne opzending naar **Harderwijk**, een deel van het Handgeld, ten bedrage van f 12, zal kunnen worden uitbetaald; voorts, dat degenen, die zich voor de **KOLONIALE MILITAIRE DIENST** wenschen te verbinden, daartoe bij de **PLAATSELIJKE MILITAIRE AUTORITEITEN** de gelegenheid kunnen vinden, en dat de nageelde vereischten moeten bezitten, namelijk: dat moeten zijn **Ongehuwd**, **tusschen 18 en 40 jaren oud**, en de volle lichaamskrachten tot de actieve dienst, en niet van 1,622 Ned. El (6 Voeten, 2 Duimen Rijn-

lands), dat zij moeten overleggen: 1) een wettig **BEWIJS** van goed gedrag; 2) een **CERTIFICAAT**, van aan de Wetten op de Nationale Militie voldaan te hebben; 3) in geval zij minderjarig zijn, een **LEGALE VERKLARING** van hunne Ouders of Voogden, dat hunne dienstneming geschiedt met toestemming van hunne Ouders of Voogden of van zoodanige andere personen, als het toezigt over hen hebben.

Gedaan in het Raadhuis te Groningen, den 7den Sept. 1848. Burgemeester en Wethouders: H. W. VAN GIFFEN. De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: J. H. M. HORA SIJOCAMA.

De **BETAALMEESTER** in het Arrondissement Groningen geeft kennis, dat, gedurende deze maand, ten zijnen Kantore **BETAALBAAR** zijn de **TRAKTEMENTEN** voor de verschillende **RIJKS AMBTELIJKE**, de **HOOGLEERAREN**, **PREDIKANTEN**, **PASTOORS**, **ONDERWIJZERS** enz., over het 3de Kwartal 1848, desgelijks voor de belanghebbenden buiten de Stad, desgelijks ten Kantore van de Heeren **ONTVANGERS DER DIRECTE BELASTINGEN** RUNNER GEMEENTE.

GRONINGEN, 6 September 1848.

RENGERS.

De **COMMISSIE** van **ONDERWIJS** voor de Provincie Groningen vergadert op **WOENSDAG**, den 11den OCTOBER, des morgens te 8 uren precies, in het **PROVINCIE-HUIS** te Groningen.

Die zich dan willen laten **EXAMINEREN**, moeten hunne **GETUIGSCHRIFTEN** van goed Gedrag, een **AUTHENTIEK AFSCHRIFT** van hunne **GEBORTE-AKTE**, alsmede de **AKTE** van een vroeger verkregen **RANG**, **franko** inzendende bij den Schoolopziener van hun Distrikt, vóór den 1sten October, met opgave van den rang, voor welken zij verlangen onderzocht te worden.

Die **ONDERWIJZERS**, **ONDERMEESTERS** of **KWEEKELINGEN**, welke dit **EXAMEN** als **TOEHOORDERS** wenschen bij te wonen, kunnen daartoe bij den **SCHOOL-OPZENER** van hun Distrikt de **BEWIJZEN** van **TOEGANG** verkrijgen, mede vóór den 1sten October.

TH. VAN SWINDEREN, Secretaris.

NOORWEGEN.

CHRISTIANIA, 26 Augustus.

De zittingen van de Storting zijn door den stedehouder gesloten met de voorlezing van eenen openen brief des Koning, waarvan de aanhef aldus is luidende:

„Goede heeren en Noorweegse mannen! Sedert het openen van de Storting hebben er in Europa gewichtige staatkundige gebeurtenissen plaats gehad. Gelukkig zijn wij door het krachtige onzer instellingen aan de schokken ontkomen, die andere landen geteisterd hebben; maar desniettemin heeft Noorwegen den zijdelingschen invloed dezer onrusten op zijnen handel, zijne scheepvaart en zijne financie-middelen ondervonden. Met ware voldoening betuig ik mijnen dank voor de bereidwilligheid, met welke de Storting zijne pogingen met de mijne vereenigd heeft, om het ingrijpen van den woeligen toestand des jongsten tijds op onze bronnen van inkomsten zooveel mogelijk te verzoeken.

HONGARIJE.

PEST, 4 September.

Gisteren bragt de koninklijke commissaris het bericht mede van eenen nieuwe nederlaag der Hongaren, bij de Romeinsche verschaning tusschen Temerin en Jarek. De strijd was den 27sten Augustus niet nadeelig gevoerd door de Hongaren, maar daarentegen ondergingen zij den 29sten een groot verlies. Temerin en Jarek zijn door de opstandelingen genomen. De Hongaren vlugten tot Alt-Ker, waar de graaf **Bechtold** hen weder verzamelde.

AGRAM, 3 September.

Twee bataljons van het grens-regement zijn bij Bakovar over den Donau getrokken. **Jellachich** zelf breekt deze week met 55,000 man tegen Hongarije op. Hij heeft 60 stukken geschut bij zich. Van de beneden-landen zijn te gelijken tijd al de ongeregelde troepen tegen Opper-Hongarije in beweging.

FIUME, 3 September.

De bevelhebber der Croatische troepen, **Bunyovaz**, doet al wat hij kan, om de orde en rust te bewaren, en houdt menigvuldige conferentien met de overheid, om maatregelen tot verbeteringen te beramen. Gisteren heeft zich **Jellachich** van Agram naar Waradin begeven, om met zijn leger de Drave over te trekken.

[De aanleiding en eigenaardigheid van dezen strijd zijn deze: De vredelievende revolutie van Maart 11. had Hongarije van Oostenrijk doen scheiden. Deze scheiding ging de mannen des behouds, de Camarilla van Weenen, zoo zeer ter harte, dat zij niet ophielden eenen reactie in die afscheiding te weeg te brengen. Oostenrijk zelve konde deze reactie niet regeltreks bewerken, omdat het aan Hongarije een eigen ministerie had toegestaan. Het nam dus den Croatischen dictator **Jellachich** in den arm, — en de Croaten stonden tegen Hongarije op, en maakten, dat dit rijk hulp moest vragen van Oostenrijk. In weerwil echter, dat generaal **Jellachich** vóór Oostenrijk streefde, werd hij, als hoofd van den opstand, door den Keizer uit zijne betrekking ontslagen, waardoor de Hongaren hunne zaak natuurlijk als gewonnen beschouwden. Maar **Jellachich** trok immer voort, en weldra zag men, dat die strijd niets anders was, dan eenen list van de behoudende partij in Oostenrijk, om Hongarije voor de kroon des Keizers te bewaren. De Hongaarsche troepen vechten nu veelal zonder kogels, of loopen naar den vijand over. Zoo, b.v., haalden nu weder de officieren van het huzaren-regement **Nicolaas** openlijk hunne soldaten over, om met losse patronen te schieten. — In den letterlijken zin des woords zijn en worden de Hongaren verraden, — en brengt **Jellachich** — die dezer dagen door den Keizer in zijne ambten hersteld is! — hen aan Oostenrijk terug, waardoor alzoo de Camarilla van Weenen, even als Croatië, haar doel zal hebben bereikt.]

ITALIE.

MILAAN, 4 September.

De militaire gouverneur dezer stad heeft het onderstaande decreet, door hem luit.-maarschalk graaf **F. Wimpffen** onderteekend, doen afkondigen:

„Het Gouvernement, veranomen hebbende, dat eenige vermetselen getracht hebben ongeregeldeheden te begaan .... door het rooken van tabak op de openbare wegen, in de koffijhuizen of andere publieke plaatsen te verbieden, doet weten, dat diegene, welke betrappt wordt, dat hij **individuele vrijheid**, betreffende zaken door de wet toegelaten, aan te randen, zal beschouwd worden als **veroordeeld** van de openbare rust en onderworpen worden, als zoodanig, aan de **algehele gestrengheid der militaire wetten!**”

VAN DE GRENZEN, 6 September.

De Paus heeft, na de afdanking der Kamers, het bevel uitgevaardigd tot het gevangen nemen van vijf afgevaardigden. Daar echter de procedure niet ingeleid was volgens de daaromtrent bepaalde wetten, heeft de minister van politie, **Galatti**, gemeend zich tegen de uitvoering van zulk een besluit te moeten verzetten.

Van den 8den. Venetië bevindt zich, volgens alle berichten, in een' allerongelukkigsten toestand. Reeds moeten in die stad bloedige gevechten tusschen de onderscheidene partijen hebben plaats gehad.

— De toestand van Italië is en blijft overal hoogst ongelukkig en zorgwekkend. Te Rome vooral staan de liberale en reactionnaire partijen scherp tegen elkander over; de heimelijke woelingen der Oostenrijksgezinden en der Jezuiten breiden zich met elken dag meer en meer uit, en vervullen aller gemoederen met angst en schrik. Deze laatste hebben, om de liberale partij te benadeelen, haar met zooveel hardnekkigheid van het prediken van Protestantismus beschuldigd, dat de Paus zelf er eindelijk geloof aan geslagen en er zich in zijne laatste allocutie bitter over beklagd heeft. — De bladen van de liberale partij verdedigen zich met kracht tegen deze beschuldiging van den oppersten kerkvoogd.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 7 September.

De stemming onder het publiek wordt hier met elken dag meer gespannen; de oproer- en moordplakaten nemen zoodanig toe, dat de dag niet lang genoeg is, om ze alle te lezen. De sympathien voor een ééng, vereend en sterk Duitschland verkondigen zich luid, maar de voorwaarden, die er aan gehecht worden, zijn zoodanig, dat eenheid van Duitschland wellicht nergens op grootere zwaarigheden stuit.

— De *Wiener Zeitung* zegt heden: „De onderhandelingen tot herstel van den vrede met den Koning van Sardinië hebben tot dusverre weinige vorderingen gemaakt. Maar intusschen heeft de Keizerlijke Regering besloten, met het constitueren van het Lombardisch-Venetiaansch koninkrijk niet langer te dralen en te dien einde eersdaags afgevaardigden uit de onderscheidene provinciën er van te Verona bijeen te roepen, om de beraadslagingen over de toekomstige staatsregeling van het land, op de mildste vrijheidsbeginselen gegrond, met bezadigde inachtneming der nationaliteit, te openen.”

BERLIJN, 9 September.

Men verhaalt, dat de Koning een leger-order in den zin van het genomen besluit der Vergadering uitgevaardigd zal, welke nog door het tegenwoordige ministerie gecontrasigneerd zal worden (?). Daar de Koning het ontslag der ministers nog niet aangenomen heeft, gelooft men algemeen, dat de ministers *Milke*, *Märker* en *Gierke* aan het bestuur zullen blijven.

— Z. M. heeft den Nederl. gezant aan het Spaansche hof, den baron van *Grosvonts*, het ordeteeken van den rooden adelaar der tweede klasse geëchonken.

Van den 11den. De president van het Pruisische ministerie heeft in de zitting der Nationale Vergadering van heden medegedeeld, dat de gezamenlijke ministers den Koning hunne demissie hadden aangeboden; — dat de Koning hun die verleend had, en dat de afgevaardigde *v. Beckerath* met de zamenstelling van een nieuw kabinet belast was.

Na langdurige discussiën, over deze aangelegenheid ontstaan, is eindelijk besloten, de zittingen der vergadering tot den 14den September te prorogeren.

FRANKFORT, 9 September.

In Beijeren verheft zich een hevige tegenstand tegen het ministerie, dat de in Maart verworvene vrijheden des volks tracht te verkorten. — Uit Wurtemberg verneemt men dezelfde klagen, waar de drukpers-processen dagelijks schrikbarend toenemen en een aantal redacteuren gevangen zitten. — Uit Dresden wordt geschreven, dat men aan de Sakische stenden eersdaags eenen nieuwe wet op de drukpers zal voorleggen, welke nog erger zijn moet, dan de gestrengste censuur. Of schoon aan dit alles een einde gemaakt zal worden, zoodra de grondregten te Frankfort aangenomen zullen zijn, vrees men toch, dat de reactionnaire pogingen intusschen nog tot heftige stormen aanleiding zullen kunnen geven.

Van den 10den. Indien het slechts eenigzins mogelijk is, zullen de commissiën der Nat. Vergadering, nopens de kwestie van den wapenstilstand, reeds morgen in het Parlement verslag uitbrengen. Alsdan hoopt men ook iets zekers nopens het nieuwe Rijks-ministerie te zullen vernemen, ten aanzien waarvan tot dusverre geene andere dan losse geruchten in omloop zijn. Geschiedt dit niet, dan zal de storm wellicht op nieuw losbreken, vermits, immers zoo ver men weet, de troepen daadwerkelijk terug trekken, en de wapenstilstand alzoo wordt uitgevoerd. Uit verschillende oorden komen protesten in tegen den wapenstilstand, als onteerend voor het Duitsche vaderland.

— Men meldt uit Weenen, dat aldaar weder eenen bijeenkomst van 3,000 Duitisch-Catholijken is gehouden, en dat deze gezindheid meer en meer bijval vindt in de onderscheidene klassen der maatschappij daar te lande.

Van den 11den. In de zitting der Nationale Vergadering van heden werd het voorstel van *Busserman*, c. s., om de beraadslaging over de grondregten te bekrachten, verworpen, en het voorstel van *Schoder*, om ze dadelijk in overweging te nemen en ze tot wet af te kondigen, zoowel als de wetten op de gelijkheid voor de wet, geloofs- en gewetensvrijheid, drukpersvrijheid, onschendbaarheid van persoon en woning, enz., met 243 tegen 209 stemmen aangenomen. Daarop ging men over tot de stemming van § 14 der grondregten, welke § met eenige amendementen aangenomen werd.

— De heer *Dahlmann* heeft verklaard, de taak van het vormen van een nieuw Rijksministerie, wegens niet te overkomen moeilijkheden, niet te kunnen volbrengen, en heeft zijn mandaat nedergelegd. De Rijks-bestuurder heeft dien ten gevolge den tweeden vice-president der Nat. Verg., *Friedrich v. Hermann*, uit München, bij zich ontboden en belast met het vormen van een nieuw ministerie.

De heer *v. Hermann*, die thans belast is met het vormen van een Rijksministerie, bezit meer aanhang bij de verschillende fractiën der linkerzijde, dan de heer *Dahlmann*.

Men zegt, dat de heer *v. Hermann* den heer *Römer*, den president van het Wurtembergische ministerie en een der vrijzinnigste leden der Nationale Vergadering (van het linker centrum), de portefeuille van binnenl. zaken heeft aangeboden.

HAMBURG, 9 September.

Te Altona zijn weder onderscheidene corpsen van het Duitsche leger per spoorwag van Rendsburg aangekomen; ook de generaal *Halkett* is met zijnen staf terug gekeerd. — Te Altona heeft het arresteren van vijf Pruisische soldaten aanleiding gegeven tot eenige opschudding; groote volksmassa's, met eenige vrijwilligers van afgedankte corpsen aan het hoofd, bestormden de gevangenis, bevrijdden de gearresteerde Pruisen en voerden hen in triomf door de straten. Wel kwam de burgerwacht onder de wapenen; maar de officieren verklaarden de hand niet te willen leenen aan militaire executiën.

LUXEMBURG, 9 September.

Men herinnert zich, dat mgr. *Laurent*, apostolisch vicaris van het groot-herzogdom Luxemburg, voor eenige maanden het land verlaten heeft, in het belang der openbare rust. Daar de Paus den heer *Laurent* terug geroopt heeft, onder voorwaarde, dat hem een toereikend inkomen zou worden toegelegd, om behoorlijk van te kunnen bestaan, heeft de Koning Groothertog aan mgr. *Laurent* een wachtgeld toegelegd van f 2,000, uit de kas van het Groot-herzogdom.

KEULEN, 12 September.

Gisteren avond is hier tusschen burgers en soldaten het 27ste regiment twist ontstaan. De laatste gebruikten hunne wapens. Heden is de stad in groote opschudding; ooggetuigen verhalen, dat de soldaten de burgers op straat aanvallen en zelfs fatsoenlijke vrouwen niet sparen. De burgers eischen, dat het 27ste regiment dadelijk de stad zoude verlaten en zijn niet te vrede met de belofte, dat het zich in de forten zoude verwijderen.

Te 12 uren werd er alarm voor de burgerwacht geslagen. Het regiment zal wel reeds in de forten zijn geleegd, doch men

dringt er op aan, dat het de stad voor goed verlaten zal. Het antwoord hierop wordt uit Berlijn, per telegraaf, met verlangen te gemoet gezien.

GROOTBRITANNIË.

LONDEN, 11 September.

De Nederl. gezant, graaf Schimmelpenninck, is gisteren namiddag uit 's Hage hier terug gekomen.

— Te Oxford is dezer dagen de rijke bankier Wootton, in 86jarigen ouderdom, overleden; hij wordt gezegd eene fortuin van 500,000 £ (f 6,000,000) te hebben vergaard.

— Een Nederlandsche kunstschilder, de heer Roosenboom, heeft een groot schilderstuk in olieverf, voorstellende den brand van den Ocean Monarch, aan de commissie van onderstand te Liverpool toegezonden, om hetzelfde ten behoeve van de nabgebleven behoeftige betrekkingen der slagtoffers van dien brand ten toon te stellen en vervolgens te verloten.

— De pakket sir Robert Peel, van New-York, dato 19den Aug., is aangekomen. De heer Ellet, Engelsch werktuigkundige, die de brug over den Niagara-val heeft geleid, reed met paard en chais over deze brug, die voor voetgangers bestemd en acht voeten breed is, en herhaalde vervolgens hetzelfde in een wagentje met twee paarden. De brug is 762 voeten lang (waarvan 500 nog zonder leuning waren) en 220 voeten boven den val der Niagara.

FRANKRIJK.

PARIS, 9 September.

In de zittingen der Nationale Vergadering van gisteren en heden is beraadslaagd over het door de Regering voorgestelde wetsontwerp, waarbij de gewone dagelijkse werktijd voor fabriekarbeiders wordt beperkt tot 12 uren; — is vastgesteld, dat ten aanzien van sommige takken van nijverheid uitzonderingen op dien regel kunnen worden gemaakt; alsmede dat de arbeiders, die langer dan 12 uren werken daarvoor beoorloofd zullen moeten worden. Tevens zijn vrij zware straffen voorgedragen voor de fabriek-eigenaren, welke op deze wet inbreuk maken. — De beraadslaging over deze aangelegenheid is hoogst levendig geweest.

— Indien de meerderheid der Afgevaardigden de mededeeling van den minister Bastide, dat de Oostenrijksche Regering de Fransche en Engelsche bemiddeling had aangenomen, gisteren met genoegen heeft vernomen, schijnt dit gevoel heden aanmerkelijk verminderd te zijn, door de omstandigheid, dat de Fransche Regering het tot dusver nog volstrekt niet geraden heeft geoordeeld, om de voorwaarden te doen kennen, waarop Oostenrijk tot die bemiddelende tusschenkomst is toegestreden.

— Gisteren avond heeft de heer Marrast, de voorzitter der N. Vergadering, een allerluisterrijk bal gegeven, hetwelk werd bijgewoond door den generaal Cavaignac en de meeste ministers. Onder de aanzienlijke genoodigden heeft men ook opgemerkt de bekende Poolse prinses Czartoryski en de Italiaansche prinses Belgiojoso. Het feest was van eene pracht, die men teregt koninklijk zou kunnen noemen, indien die uitdrukking met republikeinsche instellingen overeenkwam.

— Volgens sommige bladen, ziet de heer Thiers begeerig uit naar den presidents-stoel der Republiek.

— Meer dan 100 Afgevaardigden hebben zich als redenaars over de nieuwe constitutie doen inschrijven. Als ieder wat zeggen en sommigen geheel voldoen willen aan hunne spreekwoorden, zullen de discussies ruim een jaar aanhouden!

— Het schijnt steeds zekerder te worden, dat Oostenrijk slechts onder een groot voorbehoud de bemiddeling heeft aangenomen.

— De Regering heeft bepaald, dat er, te rekenen van den eersten October aanstaande, in Frankrijk slechts 20 akademieën zijn zullen, die van Algiers onder dit getal begrepen. Naar men verneemt, heeft dit besluit eene geweldige opschudding verwekt in den boezem van een der comités van de vergadering, in hetwelk het anders gewoonlijk nog al het vreedzaamst toegaat, te weten het comité van onderwijs.

De leden van het comité hebben, zegt men, elkander onschendbare geheimhouding omtrent het gebeurde beloofd, doch mijn of meer is het toch, wel misschien niet verraden, maar geraden. Het comité heeft zich uiterst gebelgd getoond over het besluit, waarbij de minister Vaulabelle, alsof hij ook in zijn vak, naar den geest der tegenwoordige Regering, eenigzins met militaire willekeur mag handelen, — zonder tusschenkomst der Vergadering en alleen met de teekening van het hoofd des bestuurs, zeven provinciale akademieën afschaft, die hij wetten waren ingesteld.

— Tusschen twee voorname leden van het eerste na de Februarij-omwenteling gevestigde bestuur, de heeren Lamartine en Arago, dreigt een geweldige strijd uit te barsten. De heer Arago moet namelijk uiterst gebelgd zijn over het vlugschrift van den heer Lamartine, en (om ons van zijne eigene uitdrukkingen te bedienen) kan niet dulden, dat zijn ambtgenoot al het dek naar zijn kant trekt. Derhalve heeft ook hij de pen opgevat, en geeft hij, op zijne beurt en uit zijn oogpunt, een volledig overzicht van de handelingen der provisionele Regering en der Uitvoerende Commissie.

— Men is hier weder vol vrees voor de toekomst. Duistere plannen van oproer worden er gesmeed en men durft reeds openlijk zeggen: „het gaat weer van voren af aan.” En dat onder de waakzaamheid van 60,000 gewapende mannen! Causidire en Louis Blanc besturen uit Londen de secten der clubs, die nooit geheel uiteen geraaken. Als één man zullen hunne vrienden onder het werkvolk voor Louis Napoleon, Raspail en Blanqui stemmen.

Men zij wakker! want als Louis Napoleon verkozen wordt, is het te vreezen, dat de Communisten en Bonapartisten vereenigd nog eens weder slag leveren op de Parijische straten, vóór dat de bloedvlekken van Junij zijn opgedroogd.

— Hoogst opmerkelijk is de reactie, die zich zoo spoedig in Frankrijk allerwegen openbaart. In vele departementen wordt het ieder fatsoenlijk man haast tot misdaad aangerekend, als hij spreekt tegen een socialist, en die met een communist omgaat, wordt geschuwd alsof er bloedschuld op hem rustte. En de socialisten moesten Koningen op aarde worden, volgens de beloften van Louis Blanc, en in het Luxemburg zoo dikwijls door de opgewondene menigte gehoord.

— Terwijl Cavaignac met uitgetogen zwaard de vrijheid, gelijkheid en broederschap handhaaft, gebruikt de Parijzenaar den tijd van gedwongene rust, om eens bedaard over de Februarij-revolutie na te denken. Zoo heeft iemand, die bij alle optogten tegenwoordig was, waarbij hij wel 200 aanspraken hoorde en waardoor zijne zaken den kreetgang gingen, nu den tijd gehad, om uit te rekenen, dat te Parijs sedert Februarij 800 vrijheidsbomen zijn opgericht en ingezegend. Van die 800 zijn echter reeds 300 gestorven, wijl niemand de moeite nam er naar om te zien, 200 kwijnen en 300 staan nog al welig. Men maakt aanstalten, om die zinnebeelden der vrijheid om te hakken.

— Hier is eene brochure verschenen, getiteld: *drie consuls*. Daarin wordt als het eenige middel van heil voor de Republiek voorgesteld een Uitvoerend Bewind door Cavaignac, Thiers en Louis Napoleon Bonaparte. Volgens het gevoelen des schrijvers, vertegenwoordigt Cavaignac het materieel welzijn des lands door zijn arm; de heer Thiers de zedelijke orde door zijn hoofd, en Louis Napoleon Bonaparte de begoochelingen des volks.

De beide eersten zouden voorzien in de behoeften der politiek en in die van den Staat, de derde bevredigt de zucht naar roem van de Franschen. — De eerste gebiedt of leidt de gebeurtenissen, de tweede vertegenwoordigt de beginselen, de derde doet de overleveringen in waarde blijven.

— De Constitutionnel zegt nopens de Italiaansche aangelegenheden: „Oostenrijk stemt niet toe in het vervreemden van zijn grondgebied; men wil slechts aan Italië vrijere instellingen toekennen. Er bestaan echter reden genoeg, om te denken, dat de onderhandelingen gerekt zullen worden; doch, sedert de aanneming der bemiddeling, schijnt de vrede ongestoord te zullen blijven.”

— Op Haiti duurt de verdelgings-oorlog tegen de Mulatten voort. De president Soulouque heeft den ex-minister van binnenland, David Troije, en den ex-choef van het civiele departement, Elisee, doen doodschieten.

Van den 10den. Behalve Lodewijk Napoleon, worden thans door de roode republikeinen als kandidaten voorgesteld de beruchte Communisten Thore en Cabet.

— Dat de partij der reactie thans dagelijks veld wint, kan wel als zeker worden gesteld. Niettegenstaande den staat van beleg, leest men heden in het ultra-republikeinsche dagblad *le Corsaire*, „dat de Republiek, die op den 24sten Februarij bij verrassing heeft gezegevierd, zich alleen staande houdt ten gevolge van de goedertierenheid der nationale garde en van het leger.”

— Men bemerkt reeds vrij algemeen eene zekere hervat-

ting der handelszaken. Het gevoelen van bijna alle handelaren is, dat de aanneming der constitutie en de benoeming van den president der republiek een' laatsten vooruitgaanden schok aan het krediet en den terugkeer des handels geven zullen. Overal zijn de behoeften groot en zoodra men bepaaldelijk op den duur der rust en orde zal kunnen rekenen, is het niet twijfelachtig, dat de consumtie haren gewonen loop hernemen zal.

— De heer Adolphe Pontécoulant, de oudste zoon van den voormaligen pair van dien naam, zal voor de regtbank van correctionele politie van de Seine teregt staan, als beschuldigd van zekere bescheiden uit de Tuilleries ontvreemd te hebben, welke men hem toevertrouwd had, om ze na de omwenteling van Februarij terug te geven.

— Men leest in de dagbladen, dat een handelshuis hier ter stede heden een' brief uit Marseille heeft ontvangen, inhoudende, dat de Engelsche stoomboot *Prospencie* aldaar ter reede was aangekomen, het berigt medebrengende, dat de Napolitaansche troepen, ten getale van 10 à 12,000 man, zijn verslagen op het oogeblik, dat zij bij Messina ontscheept waren. Met belangstelling ziet men ten aanzien van dit berigt stellige opgaven te gemoet. [Zie ook boven, onder Italië.]

Van den 11den. Het Journal des Débats bevestigt de gisteren over Marseille ontvangene tijding, dat de Napelsche troepen eene landing te Messina beproefd hebben, maar terug moesten trekken. Een kogel, uit een der Napelsche schepen geschoten, moest een Engelsch schip getroffen en een' man gedood hebben.

— De maarschalk Bugend heeft het kandidaatschap bij de aanstaande verkiezingen voor het departement der Seine aangenomen.

— Het voorstel van den heer Crespel de Latouche is verworpen. Men heeft alzoo, ofschoon men de arbitraire handwijze afkeurt, de uitvoerende magt niet willen tegenwerken. Frankrijk zal zich dus in geduld moeten oefenen, om van alle deszelfs vrijheden de eerste, die der drukpers, te verkrijgen. Na deze verwerping heeft men in de Nat. Vergadering de paragraaf der inleiding van de grondwet, betreffende de organisatie van het werk, ter behandeling genomen.

— Men zegt, dat in eene talrijke vergadering van de voornaamste winkeliers uit eenige wijken van Parijs besloten is, de winkels reeds te zes uren des avonds te sluiten, om de kosten der verlichting te besparen.

— Het berigt aangaande de ontschepping op Sicilië van een gedeelte der Napelsche expeditie wordt bevestigd. Er heeft eene eerste ontmoeting plaats gehad, welke ten gunste der Sicilianen schijnt afgeloopen te zijn. Het meest belangrijke van dit feit is, dat de Fransche en Engelsche eskaders den doortocht der Napelsche expeditie niet belet hebben, zoo als men wilde weten, dat geschieden zou.

— Te Genua is op den 6den dezer met eene stoomboot het berigt aangebracht, dat Livorno op den vorigen dag rustig was; de stad was gebarricadeerd en in de magt des volks, dat Corsini en Guerrazzi tot zijne bestuurders benoemd heeft.

Van den 12den. Op nieuw wordt de aanvankelijke nederlaag der Napelsche expeditie, bij eene poging, om te Messina te landen, bevestigd. De kanonnade duurde aan weerszijden langer dan drie uren. Bij het vertrek van den *Tancrède*, die op de plaats des strijds was en de tijding te Marseille aanbragt, hadden de Sicilianen op alle punten de bovenhand behouden.

NEDERLAND.

's GRAVENHAGE, 10 September.

Z. M. de Koning is gisteren naar Tilburg vertrokken. — De tijdelijke minister van buitenlandsche zaken heeft de belanghebbenden verwittigd, dat de blokkade, uitgeoefend door de zeemagt van den Koning van Denemarken, dadelijk, na de uitwisseling der ratificatiën van den op den 28sten Augustus gesloten wapenstilstand, moettende ophouden, nog op den eigen dag diër ratificatie door de Deensche Regering de noodige orders dien overeenkomstig zijn afgezonden aan de bevelhebbers der Deensche oorlogschepen.

— Gisteren hebben op de renbaan, in de duinen bij Zandvoort, de voor dezen dag door de sociëteit tot aanmoediging der verbetering van het paardenras in Nederland, uitgeschrevene wedrennen, enz. plaats gehad. De prijs van f 1,200, door Z. M. den Koning gegeven, is gewonnen door het paard *Comingsbij*, van den baron van Verschuier. De prijs van f 600, gegeven door Z. K. H. Prins Frederik, is gewonnen door het paard *Pastille*, van den heer Loisset, en de prijs, eene zilveren vaas, gegeven door Z. K. H. den Prins van Oranje, is gewonnen door het paard *Comingsbij*.

Van den 12den. De betrekking van hoofdcommissie bij het ministerie van justitie, vacant geworden door de bevordering van den heer mr. W. A. C. de Jonge, zal niet weder worden vervuld. Ten gevolge van deze beschikkingen, zal op de kosten van het personeel van het departement van justitie f 2500 worden bezuinigd.

— Men leest in de *Staats-Courant*: „Onderscheidene dagbladen hebben gemeld, dat er eerlang eene buitengewone zending van oorlogschepen en troepen naar Nederlands Indië zou plaats hebben. Die opgaven zijn niet alleen juist, maar men kan er bijvoegen, dat reeds sedert eenigen tijd, in het vooruitzicht der mogelijkheid, dat de Europeesche gebeurtenissen ook in Indië indruk konden maken, het voornemen tot het zenden van zoodanige versterking bestond en voorbereidende maatregelen daartoe zijn genomen.

„Het stoomschip *Phoenix* zal nog in deze maand derwaarts vertrekken; de twee fregatten *Prins van Oranje* en *Sambre* in de eerste helft der aanstaande maand, om gevolgd te worden door de korvet *Boreas*, het stoomschip *Bromo* en de schoonerbrik *Ambon*.

„Behalve de gewone troepen, die achtereenvolgende worden uitgezonden, worden er vrijwilligers bij het leger gevraagd, om in Oost-Indië te dienen. De geestdrift der manschappen, om tot handhaving der eer van Nederland dár te gaan, waar lauweren te plukken zijn, waarborgt eene ruime deelneming. Deze vrijwilligers zullen voor een gedeelte met de oorlogschepen, voor een gedeelte met koopvaarders worden uitgezonden, waartoe reeds de noodige maatregelen genomen zijn;” enz.

MAASTRICHT, 9 September.

De rust, die in het hertogdom Limburg weder scheen hersteld te zijn, loopt door de laatste berigten uit Frankfort weder groot gevaar; te meer daar eenige onruststokers, hetzij ten regte of ten onregte, op last der Frankfortsche afgevaardigden, allerlei versneden uitstrooijen, die de gemoderen weder in lichtelaaie vlam zetten, zoo als, onder anderen, op naam van den heer Schoenmaekers, dat Limburg nu binnen 8 dagen en zonder schulden Duitsch zoude zijn; enz.

Van den 11den. De provinciale Staten van het hertogdom Limburg hebben heden tot leden der dubbele Kamer van de Staten Generaal gekozen de heeren: mr. A. J. H. Thissen, procureur bij de arrondissements-regtbank te Roermond; mr. A. L. W. H. Bloemendaal, notaris en burgemeester te Weert, en mr. J. M. Swart, deken der orde van advokaten te Maastricht. Door hare keuze op deze heeren uit te brengen, heeft deze vergadering een nieuw en doorslaand bewijs gegeven van hare anti-separatistische gezindheid.

VLISSEINGEN, 10 September.

Men verneemt, dat de *Vlissingche Courant* binnen kort zal ophouden te bestaan, en eene gevestigde redactie te Middelburg, na de staking der uitgave van die Courant, aldaar een liberaal dagblad zal uitgeven.

TILBURG, 10 September.

Gisteren avond te 8 uur is Z. M. de Koning, vergezeld van twee zijner adjutanten, alhier aangekomen en aan het paleis afgestapt. Naar men verneemt, zal Z. M. slechts tot Woensdag of Donderdag alhier verblijven.

ROTTERDAM, 11 September.

Naar wij vernemen, zijn de slotsommen der langdurige zittingen van de Synode der Nederduitsche Hervormde kerk hoogst belangrijk geweest, en doen eene geheel andere wijze van kerkbestuur, op de beginselen van zelfstandigheid en autonomie der kerk rustende, te gemoet zien. Zoo zal (wordt het Concept-Reglement der hooge kerkvergadering in werking gebracht) voortaan alle magt en wetgeving van de gemeenten zelve uitgaan, die, in de vergaderingen der respectieve klassen ook door hare onderlingen vertegenwoordigd, *regtstreeks* de benoemingen zullen uitbrengen, zoo voor de klassieke commissiën van bestuur en provinciale commissiën, als voor de leden der Synode, in welke alle klassen zullen vertegenwoordigd zijn; zoo zullen de examina der kandidaten voor de heilige dienst niet meer door de provinciale kerkbesturen, maar door eene bijzondere commissie,

daartoe te benoemen, afgenomen worden; zoo zullen de kerkeraden niet meer zich zelve verkiezen, maar, hetzij op voordragt, hetzij daar buiten, door de gemeenten verkozen worden, en welke dergelijke bepalingen meer zijn, die men meent, dat door den geest des tijds, door den drang der omstandigheden, door de behoeften der gemeenten, of door haar meer ontwikkeld zelfbewustzijn gevorderd worden.

Men verzekert, dat ook de nog bestaande kerkvoogdijen in de kerkeraden zullen worden opgelost, en het beheer over alle kerkelijke goederen, waarop de Staat tot duizenden onmiddellijken invloed uitoefende, op de kerk zelve en hare vertegenwoordigers zal worden overgebracht.

Met verlangen ziet men het gewigtig synodaal concept reglement te gemoet, hetwelk wij hopen, dat in den hand voor allen verkrijgbaar moge worden gesteld.

— Dezer dagen is alhier, in de fraaie zaal der sociëteit *Harmonie* en de daaraan grenzende lokalen, geopend de tentoonstelling van bloemen, merkwaardige gewassen, vruchten en tuinsieraden, die gegeven is door de Kon. Nederl. Maatschappij tot aanmoediging van den Tuinbouw. Op den catalogus van deze tentoonstelling komen meer dan 3,200 nummers voor, welke door meer dan 70 verschillende personen en inrigtingen zijn ingezonden. — De uitgeloopte prijzen ten getale van 46, en bestaande in zilveren en bronzen medailles, zijn door de daarvoor benoemde commissie reeds toegewezen. De prijzen zijn ten deel gevallen aan verscheidene inzenders uit Utrecht, Wassenaar, 's Gravenhage, Delft, Rotterdam, Oudenbosch, Dordrecht, Haarlem, Leiden, Gend en Kralingen.

H. K. H. de Prinses van Oranje, vergezeld van hare beide zonen, heeft gisteren deze tentoonstelling bezigtigd.

Van den 13den. Uit eene goede bron verneemt men, dat de aardappelooft, langs den Beneden- en Boven-Rijn, zo overvloedig en de vrucht zoo deugdzaam is, dat door de marktmeesters alhier aan het stedelijk bestuur monsters zijn aangeboden, om te leveren tegen 80 cents à f 1,10 de mator (circa 1½ mud), en dat, als hetzelfde hietoe wilde overgaan, men in staat is binnen korten tijd 50 duizend mators ten behoeve der minvermogenenden te leveren, zoodat vrees voor dure prijzen wel als geweken mag beschouwd worden.

ZWOLLE, 11 September.

De Staten dezer provincie hebben, in hunne buitengewone vergadering van heden, de navolgende heeren benoemd tot leden van de Dubbele Kamer der Staten Generaal: mr. J. van Loghem, burgemeester der stad Deventer; mr. J. N. de Heerens, kantonregter te Zwolle; mr. J. A. van Roijen, advocaat en notaris te Zwolle, en mr. B. W. A. E. baron Sloet tot Oldhuis, president der arrondissements-regtbank Zwolle.

— Op het voorbeeld van andere steden, is ook te Deventer een gymnasium tot stand gekomen, niet slechts bestemd tot opleiding van hen, die later tot de akademische studiën wenschen te worden toegelaten, maar tevens ingerigt ter voorbereiding van desulken, die zich vervolgens tot andere maatschappelijke betrekkingen zullen bekwaamen, en ter vorming in het algemeen van hen, voor wie eene beschaaftde wetenschappelijke opleiding begeerd wordt.

MIDDELBURG, 11 September.

In de vergadering van de provinciale Staten van Zeeland zijn tot leden van de dubbele Tweede Kamer der Staten Generaal gekozen: jonkheer mr. M. C. Paspoort van Grijskerke, burgemeester van Middelburg; mr. J. C. van der Meer, burgemeester der Stad Goes; en mr. W. J. P. Kroef, secretaris der stad Zierikzee.

UTRECHT, 12 September.

Men verneemt, dat voor den ploegwedstrijd, welke te wege het Genootschap voor Landbouw en Kruidkunde den 19den dezer zal plaats hebben, reeds zestien personen zich hebben laten inschrijven. Deze wedstrijd zal gehouden worden op het landgoed *Beerschooten*, bij de Bildt, van den heer J. W. Steengracht van Oostcapelle. Men verwacht, dat de landelijk feest door vele belangstellenden zal bezocht worden.

ASSEN, 11 September.

Het verheugt ons te kunnen melden, dat, zoo als men ook van alle kanten uit deze provincie berigt, er dit jaar een zoo veel boekweit kan gedorscht worden als in andere jaren.

LEEUEWARDEN, 18 September.

De Staten van Vriesland hebben tot buitengewone leden der Tweede Kamer, die den 18den e.k. in dubbel getale vergaderen zal, benoemd: de heeren mr. J. H. van Boelen, lid der Staten en burgemeester der stad Leeuwarden; jhr. mr. P. B. J. Vegin van Claerbergen, lid der Staten; mr. B. Albarde, oud lid der Staten en benoemd als gewoon lid der Tweede Kamer, om zitting te nemen in October e.k., advocaat te Leeuwarden; mr. Jentje Cats, e.k., oud lid der Tweede Kamer en raadheer in het provinciaal gerechtshof van Vriesland, en mr. C. J. van der Veen, lid der Staten en procureur te Leeuwarden.

GRONINGEN, 14 September.

Ingevolge voorschriften is bepaald, dat de loting, welke gewoonlijk onder de in werkelijke dienst zijnde militairen plaats heeft, om met verlof te kunnen gaan, op morgen den 15den September zal plaats hebben voor de delgting van 1847, zullende echter degenen, welke een vrij nummer trekken, vooreerst nog niet naar hunne haardsteden vertrekken.

— Met belangstelling verneemt men, dat de uitmuntend zangeres TEBALDI, wier talenten hier onlangs zoo velen in verrukking hebben gebracht, thans te Zwolle hoogstbedenklijk ziek ligt, en — wegens de ongelukken, die het gezelschap waarvan zij zulk een verdienstelijk lid uitmaakt, sedert eenige maanden hebben getroffen — in de droevige noodzakelijkheid verkeert, om, ver verwijderd van haar vaderland en hare betrekkingen, de welwillende ondersteuning te doen inroepen ook van hare bewonderaars in Groningen, waarvan eenige dan ook besloten hebben, eerlang ten baren voordeele een Concert te geven, waartoe zij hopen en vertrouwen, dat Groningers kunstlievende en menschlievende ingezetenen gaarne zullen willen medewerken, — even als dit, onder anderen, op hetzelfde oogmerk dezer dagen reeds in Leeuwarden heeft plaats gehad.

— Gisteren heeft te Hoogezand de aangekondigde harddravrij plaats gehad; — 10 paarden uit verschillende provincieën hebben hieraan deelgenomen. De prijs, zijnde een *goudcilinder-horologie met dito ketting en cachet*, is behaald door het zwart langstaart ruinpard *Apollo*, toebehoorende aan den heer H. B. SCHUTTEMA, van Groningen, — bereiden door den pikeur R. T. BOERSEMA, terwijl de premie, zijnde twee *zilveren wijnfleschbakkjes*, ten deel viel aan het zwart langstaart ruinpard *Goliath*, toebehoorende aan den heer THUNIS BARTELS WIERINGA, van Wierum (prov. Groningen), bereiden door den pikeur HARM LUYTENS.

Wij ontvangen van eene geachte hand het volgende Verslag van de beide laatste Buitengewone zittingen der Provinciale Staten van Drenthe:

ASSEN, 12 September.

Den 9den dezer en gisteren zijn de Staten van dit gewest buitengewoon vergaderd geweest, zoo tot behandeling van de aanwezige plannen van kanalisatie in hetzelfde, als tot benoeming van een lid voor de dubbele Tweede Kamer der Staten Generaal.

Wat het eerste punt betrof, zoo waren aan de beraadslaging der Staten onderworpen:

1) Eene mededeeling van Gedeputeerde Staten, houdende dat zij zich, ten gevolge van den op hen in de gewone jaarlijksche onlange gehoudene vergadering der Provinciale Staten verstrekt last, met de zoo belangrijke aangelegenheid der kanalisatie hadden bezig gehouden, en dat het vooruitzichten thans was geopend, dat die plannen, immers voor een belangrijk gedeelte, door middel eener op te rigten Kanals Maatschappij, zouden kunnen worden tot stand gebracht; — dat in overeenstemming daarmede, door jonkhr. mr. A. W. de Holthe tot Rechten concessie was aangevraagd tot de vroeger voorgenomen verlenging en verbetering der Hoogeveensche vaart, benevens het graven eener leidingsloot uit de Hoogeveensche vaart, nabij het noorder schut, naar Belen; — dat voorts ter bereiking van dit doel werd voorgesteld de eventuele maatschappij gedurende tien jaren te subsidieren met eene som jaarlijks van f 6000, en voorts te wege de Provincie, in de maatschappij deel te nemen voor een bedrag van f 50,000.

2) Een adres van den heer A. van Runen, waarbij verzocht, dat de vroeger door hem gevraagde concessie, nog in gunstige overweging mogt worden genomen, daar aanbiedende, om de als waarborg te deponeren som te brengen tot een bedrag van f 500,000, te storten twee maanden na het verkrijgen der concessie, en om voorts uit

Hoogeveensche vaart naar de Beilervaart te zullen graven een voor de scheepvaart geschikt kanaal; alles behoudens zoodanige nadere voorwaarden, als door de Staten zouden worden vastgesteld.

3) Een adres van eenige aanzienlijke ingezetenen uit Beilen, daarbij verzekerende, dat het voorstel van Gedeputeerde Staten moge worden aangenomen, voorbehoudens de verplichting aan zijde van den concessionaris, om, in stede eener leidingaloof, een scheepvaartkanaal uit de Hoogeveensche vaart naar die van Beilen te graven.

Nadat deze verschillende stukken op den 9den dezer in handen eener commissie gesteld waren, heeft deze daarop ter vergadering van gisteren in een breed gemotiveerd rapport hare consideratiën uitgebragt.

Na eene zeer langdurige en belangrijke discussie, heeft de vergadering begrepen, in de nadere voorstellen van den heer van Runen niet te moeten treden, hoofdzakelijk op grond, dat de overdracht van de Hoogeveensche vaart een hoofdwonder was, om aan zijne gevraagde concessie te kunnen gevolg geven; — dat er voorts allezins gegrondde vrees bestond, dat de eigenaren van de Vaart nimmer tot zoodanigen afstand aan den heer van Runen zouden besluiten, — en dat uit dien hoofde vooral de waarschijnlijkheid was geboren, dat de plannen van dien rekestant, hoe schoonklinkend ook, nimmer tot werkelijke resultaten zouden leiden; — terwijl, wat de verbinding met de Eems betrof, door den heer van Runen wel onderhandelingen met het Hannoversehe gouvernement geopend en toezeggingen gedaan waren, doch tot dusverre nog geene formele concessie was verkregen.

Daarna overgegaan zijnde tot de behandeling van het voorstel van Gedeputeerde Staten, is hetzelfde invoegende aangenomen, en zijn in dispositie tevens op het hierboven vermeld adres uit Beilen, Gedeputeerde Staten gemachtigd, met de eventuele maatschappij onderhandelingen te openen, ten einde de voorgenomene leidingaloof tot een voor de scheepvaart bevaarbaar kanaal in te rigten, en om, *casu quo*, tot de gevorderd wordende geldelijke bijdrage van wege de provincie een nader voorstel ter tafel te brengen, als zijnde zoodanig kanaal, zoo wel in verband met de hoofdvraag, als met eene eventuele communicatie met de stad en provincie Groningen, door de Staten van zoodanig overwigtig belang beschouwd, dat de medewerking tot dezelfde daargesteld niet genoeg kan worden aanbevolen.

Eindelijk is men ter vergadering van gisteren overgegaan tot de stemming van een lid voor de dubbele Tweede Kamer der Staten Generaal, waarover drie stemmen hebben plaats gehad, invoegende als volgt, zijnde het getal tegenwoordige leden 23.

EERSTE STEMMING.

Mr. H. Vos 10 stemmen, mr. L. graaf van Heiden Reinstein 7 stemmen, mr. J. Tonckens 2 stemmen, mr. G. L. Kniphorst 1 stem, J. de Jonge 1 stem, en een blanco biljet.

TWEDE STEMMING.

Mr. H. Vos 10 stemmen, mr. L. graaf van Heiden Reinstein 8 stemmen, mr. J. Tonckens 2 stemmen, mr. G. L. Kniphorst 1 stem, mr. H. J. Kymmell 1 stem, en een blanco biljet.

DERDE STEMMING.

Mr. H. Vos 14 stemmen, mr. L. graaf van Heiden Reinstein 8 stemmen, en een blanco biljet.

De heer mr. H. Vos, Rijks-advokaat te Assen, is alzoo bij volstrekte meerderheid benoemd, en daarmede de vergadering gesloten.

Bijzondere berichten uit Noord-Duitschland.

GRONINGEN, 14 September.

Het officiële dagblad van het Duitsehe Rijksbestuur heeft voor een paar dagen eene kennisgeving van den Rijksbestuurder medegedeeld, — die trouwens reeds van den 30sten Aug. l. l. gedagteekend is, — waarin vastgesteld en uiteen gezet wordt de verhouding tusschen het voorloopige Rijksbestuur en de gevolmagtigden der respectieve landregeringen. Dit stuk heeft — hetwelk overigens wel van zelf spreekt — tot grondslag de stelling, „dat de éénheid van Duitschland vóór alles verheven en verkeerdt moet worden.”

Hetzelfde blad heeft, den 9den dezer, een artikel „over het Rijksministerie” geplaatst, waarin o. a. gezegd wordt, „dat de afgevaardigde DAHLMANN zich niet in staat bevindt, een nieuw Rijksministerie te vormen.” Het blad geeft verder de redenen op van deze gebeurtenis, — waarvan de gevolgen zeer waarschijnlijk zullen zijn, dat de staatkunde van het eerste, nu ontbondene Rijksministerie wel grotendeels onveranderd zal blijven in het aanstaande ministerie, hetzij daarin al of niet leden van het oude worden opgenomen.

Uit Kiel verneemt men, dat op den 9den dezer de nieuwe staatsgrondwet, met de door de voorloopige Regering verlangde wijzigingen, door de stendenvergadering definitief aangenomen en onmiddellijk daarop door de Regering bekrachtigd is. Deze gebeurtenis is voor Sleeswijk-Holstein van het hoogste belang, bepaaldelijk ten opzichte van zijne eenheid en algehele verbinding met Duitschland.

Uit Rendsburg, onder anderen, vernemen wij, dat op den 8sten dezer het besluit der Frankfurter Vergadering aldaar reeds officieel was bekend gemaakt, en dat ten gevolge daarvan de president der voorloopige Regering dadelijk naar het hoofdkwartier van generaal WRANGEL is afgereisd, om denzelfden uit te noodigen, de reeds terug getrokken en nog terug trekkende troepen te doen terug keeren en weder noordwaarts te zenden, — aan welk aanbod de generaal wel niet zal kunnen, nooh mogen voldoen, alvorens hij nadere bevelen uit Berlijn zal hebben ontvangen.

Onze verdere berichten behelzen heden geene belangrijke bijzonderheden.

Laatste berichten nopens de verbreiding der Cholera.

PETERSBURG, 1 September. Ter oorzaak van de Cholera en om hare verbreiding krachtig tegen te gaan, heeft de Keizer een paar duizend arme werklieden buiten de stad doen brengen en hun daár onderstand verleend. Sommigen zijn daar in tenten gehuisvest, anderen zijn in de naburige gezondere dorpen verspreid. — Overigens zijn heden alhier aangetast 53 personen, waarvan er 20 stierven. [Volgens andere berichten van denzelfden datum, zoude de ziekte toen in Petersburg weder sterk aan het toenemen zijn.] MOSKOU, 26 Augustus. Gisteren zijn hier weder door de Cholera aangetast 25 personen; 16 overleden. — Heden bedroeg het aantal aangetasten 25, dat der dooden 11.

WARSAWA, 5 September. Van den 1sten tot den 4den September werden hier 314 personen aangegeven; 53 gezonden, 58 stierven. In het geheel zijn alhier 427 personen door de ziekte aangetast; 76 gezonden en 148 gestorven; 203 bleven onder behandeling. — Ook in de gouvernementen maakt de Cholera anelle vorderingen.

ODESSA, 2 September. Van de 14,000 soldaten, die de Pruth zijn overgetrokken, zijn, luidens berichten, ten minste reeds 3,000 aan de Cholera overleden. Voor het overige echter is de ziekte in deze stad reeds verminderd, terwijl zij in het binnenland nog altijd vrij hevig woedt. Zoo zijn er dorpen, die het j. van hunne bevolking hebben verloren.

BERLIJN, 10 September. Van gisteren tot heden namiddag zijn weder 59 gevallen van Cholera aangegeven.

Den 11den. Van gisteren tot heden middag zijn 52 personen door de Cholera aangetast; 29 zijn gestorven en 28 in behandeling gebleven.

STETTIN, 6 September. Heden zijn 32 Cholera-lijdens aangegeven en 7 overleden. — Van den 8sten Augustus tot gisteren zijn 632 personen door de ziekte aangetast, 433 gestorven, 110 gezonden en 109 onder behandeling gebleven.

MAAGDENBURG, 9 September. Den 6den dezer werden 79 personen ongesteld, 35 overleden; — van den 6den tot den 7den September werden 4 personen aangetast, 5 overleden; in het geheel 83 lijdens, waarvan er 40 stierven; — van den 7den tot den 8sten September 104 lijdens, 48 overleden; — van gisteren tot heden 17 lijdens, 10 dooden.

ALTONA, 10 September. Ook hier zijn reeds eenige gevallen van Cholera voorgekomen. In Hamburg zouden reeds 19 personen aan die ziekte bezweken zijn.

WENEN, 8 September. Ook hier zouden reeds Cholera-gevallen hebben plaats gehad; in de Leopoldstad zouden 2 personen bezweken zijn.

EGYPTEN. In ALEXANDRIE is de Cholera aan het afnemen, zoodat daár het aantal ziektegevallen van ruim 300 per dag tot 100 is gedaald. — In CAIRO is het aantal der aan de ziekte overledenen van 250 gedaald tot ruim 150 per

dag. — Men berigt, dat, naar evenredigheid, de Europeanen het minst hebben geleden, — zoo als trouwens wel zeer begrijpelijk is.

De handel in veldsteenen te Steenwijk, in de laatste jaren zoo belangrijk, is niet nieuw, althans wat de groote soorten betreft. — Dat deze ook voorheen vrij sterk werd gedreven, blijkt daaruit, dat, van den 11den November 1733 tot den 11den November 1734, van Steenwijk naar de Lemmer en Noord-Holland werden vervoerd 3794 lasten. — Het last (3800 ponden) werd verkocht voor f 9; — zoodat de geheele uitvoer eene waarde had van f 34,146. (Steenwijker Cour.)

Ingezonden stukken.

Een woord op zijn pas.

Het Weekblad DE WEEKER, dat reeds zoo menigen slapenden en dommelenen Nederlander wakker heeft geschild, leverde dezer dagen in eenige nummers eenige *Opmerkingen en beschouwingen omtrent den toestand en de toekomst van het openbaar onderwijs in Nederland*, die behartiging verdienen. Wij kunnen ons niet weerhouden, daaruit eenige zinsneden over te nemen, die doelen op de *ligchamelijke opvoeding onzer jeugd*, waarover dezer dagen nog al eens sprake is geweest. Zij mogen dubbel ter harte worden genomen!

„Maar voor alle standen,” voert de kundige schrijver van genoemde Opmerkingen, enz. aan „zorge men voor gezond, krachtig zielevoedsel, opdat overal degelijke menschen, edele burgers, oprechte Christenen gekweekt worden. Bij die zorg voor het geestelijk welzijn, worde ook het ligchaam niet vergeten. Eene gezonde ziel en een gezond ligchaam maken vereenigd de waarachtige mensch uit! Het wordt meer en meer behoefte voor onze natie, zal ze energie, zal ze ware geestkracht vertoonen, gelijk de vaders van voor twee eeuwen, dat met de zorg voor den geest, die voor het ligchaam gelijken tred hielden. Neen, het is geene verbastering onzer jeugd, dat ze springt, holt, klimt, en als ze niets beters weet te doen, baldadigheid pleegt, dat is slechts de uitdrukking harer natuurlijke gesteldheid, dat heeft ze gedaan zoo lang de mensch kind geweest is, en zal ze blijven doen, zoo lang er kinderen zullen zijn. Maar het is onze plicht, die uitstorting der natuur te leiden, te besturen, aan te wenden tot nuttige einden. De krachten des ligchaams moeten evenzeer geoefend worden, als de krachten van den geest; het ligchaam moet evenzeer worden opgevoed als de ziel. Ware dat meer in acht genomen, men zoude niet zoo klagen over ziekelijke, kwijnende, misvormde schepseltjes; over betweters, wijze mannetjes met de jaren der jeugd, complimentenmakers, die hunne gedachten reeds even gemakkelijk weten te verbergen, als papa en mama. Dit alles is echter meer in de steden, dan op het platteland; meer in den zoogenamen beschaving, dan wel in den minderen stand te huis. Op het land leert de boerenknaap reeds vroeg zijne krachten oefenen, en baadt hij zich reeds in den morgendaauw, als de verweekte stelling nog zijne jeugdige krachten in het donzen bed in een onnatuurlijk zweethat verliest.”

Mogten deze woorden niet te vergeefs voor den toekomstigen wetgever geschreeven zijn!

*Die Reiche enden und die Throne stürzen,
Vertilgend siehet über Sie die Zeit.
Die Kunstgehirne war das Leben wärsen,
In ihnen wähet die Vergangenheit.*

*Es werden sich des Sturmes Wogen legen,
Vergehen wird einstens was der Kampf errang;
Doch härter und herrlicher wird noch fort errögen
Des Künstlers Werk, wenn Alles schon verklung.*

LUDWIG.

Bij de algemeene staatkundige woelingen, hier minder, daar meer, zijn de gedachten steeds meer op de staatljke, dan op de intellectuele belangen gevestigd, zoodat ook de bezielende kunsten, voor dit oogenblik, meer op den achtergrond geplaatst staan. Hoe dit ook zij, het is voor den beoefenaar en beminnar der kunst eene aangename gewaarwording, dat men, bij de uitbarsting der omwenteling in Frankrijk, waar de gemoederen door onstuimige, hartstogtelijke driften geregerd werden, nog eerbied toonde voor de kunst en dezelve beschermde. — Een berigt, overgenomen uit het Journal „Art union”, deelt ons daarover het volgende mede:

„Wij waren,” zegt de schrijver, „mede de eersten na de vlugt van LOUIS PHILIPPE in de Tuilleries. In de vestibule van de hertogin VAN ORLÉANS stond een onvoltooid portret van haar, en daarbij een fauteuil, alsof er eene zitting plaats zoude hebben. Een soldaat der burgergarde had als beschermers daarbij de wacht; het hier voorbij gaande volk nam de hoeden af en riep: „Vive la duchesse D'ORLÉANS!” Ook in de vertrekken van AUMALIN en MONTPENSIER bewees men alle achtung aan de werken der kunst. Zelfs in de staatsvertrekken en in de troonzaal, waar reeds het oproer den vrijen teugel vierde, en de Marcellaise gelijk een donderende orkaan weergalmd, verschoonde men de kunstwerken, die in de vertrekken van twee, die eene prool der staatkundige driften werden. Het portret van den maarschalk BUDAUD werd van zijne plaats gerukt, en het borstbeeld van GUZOT uit het venster geworpen. In de private vertrekken van den koning, waar een aantal lieden uit het volk bezig was het voor Zijne Majesteit aangerigte dejeuner te nuttigen, wilden wij het portret van LOUIS PHILIPPE van den muur nemen, toen eene daverende stem riep: „Halt!” en de schilderij beschermd werd met de woorden: „dit is thans nationaal eigendom!” De deur van de groote galerij van de Louvre was open; de menigte drong naar binnen en liet alles onaangetast; slechts eene kleine Hollandse schilderij werd door eene vrouw ontvreemd. In het Palais Royal daarentegen werd veel verwoest, n.l. de schilderijen, die betrekking hadden op het leven van LOUIS PHILIPPE; te Neully en Versailles werd hoegenaamd geen letsel aan kunstwerken toegebracht.

Om vervolgens de belangen der kunst te handhaven, werd den 29sten Februarij eene deputatie aan de provisionele Regering gezonden met het verzoek, dat er eene algemeene vergadering van kunstenaars, tot het benoemen van eene commissie, mogt plaats hebben. Dit toestaan zijnde, werd IKERUS tot president, en DELACROIX tot vice-president van de kunstenaars-club „Société des arts” gekozen. Het eerste gebod der Regering van vrijheid en broederschap was, dat geen kunstwerk, op de tentoonstelling ingezonden, mogt worden afgewezen, zoodat de commissie te zorgen had, middelen te beramen en plaats te vinden voor ruim 5000 schilderijen. De tentoonstelling werd geopend, voorzien van een mengsel van goed en slecht, waarvan in de geschiedenis der kunst geen voorbeeld bekend is, en hetwelk een sprekend bewijs oplevert van de Parijsche revolutie van 1848.

A.

M.

Op Dingsdag, den 12den September l.l., had er in de school te Diever, prov. Drenthe, een vergelijkend examen van 22 sollicitanten plaats, waarvan, naar men verneemt, de volgende personen het meest hebben uitgemunt (alphabetisch gesteld): BREUREKAMP, ondermeester te Wierde (Overijssel); BONESCHANSKER, ondermeester te Oostwold, en RIJKENS, custos te Helm.

GRONINGEN, 14 September.

Men verneemt, dat de heer A. MAAGH KNIPHUISSEN, kandidaat bij het Prov. kerkbestuur van Groningen, beroepen is tot predikant te Abbekeerk (Klaarke Hoorn).

LEEUWARDEN, 11 September.

Op heden is, uit het den 11sten Augustus l.l. gemaakte twaalfde van predikanten, door den breeden kerkeraad der Nederduitsche Hervormde gemeente gefotoreerd het volgende zes- en drietal:

Zesstal: dd. R. BENNING JANSONIUS, th. dr. te Arnhem; J. T. BLAAUW, te Renswoude; C. E. VAN KORTVELD, te Schoonhoven; A. WITTEVEN, te Huizum; A. J. HAMERSTER, th. dr. te Noordbroek; C. S. ADAMA VAN SCHRETERA, te Hoorn.

Drietal: dd. R. BENNING JANSONIUS, th. dr. te Arnhem; J. T. BLAAUW, te Renswoude; C. S. ADAMA VAN SCHRETERA, te Hoorn.

's GRAVENHAGE, 12 September. Uit het te voren reeds opgegeven drietal van predikanten heeft de breede kerkeraad der Nederduitsch-Hervormde gemeente, op heden, beroepen den welver. zeer gel. heer L. PROES, theol. doct. en predikant te Leeuwarden.

ZETIJNDINGEN.

Gepasseerd te Renswoude den 7 Sept., kaplt. *Hoekstra* Eendragt en de *Bloom Sara*, beide van Bremen n. Stettin; den 8sten *Wolman* Geerdina, van Bremen n. Boetock; *Broekema* Ida Hillechina, van Wismar n. de Maas.

Binnengekomen te Amsterdam den 9 Sept., kaplt. *de Groot* jonge Cornelis *Bakker* jonge Tamming, *Holma* de 2 Gebroeders en *Hazevoet* van de Onderneeming, alle vier van Newcastle; *Bakker* Maria Beerta, van Riga; *Hazevoet* de jonge Hendrik, van Dantsig; den 12den *Waterburg*, Hendrikina, van Cardiff; *de Jong* Mina, van Hall. — Te Texel den 9 Sept., *Braams* Catharina, van Stockton; *Munnke* Margaretha Hendrika, van Seaham; *de Jong* Mina, van Hall; den 10den *Oldenburger* Gertrijje Koumans, van Newcastle; *Munnke* Baudina, van Yarmouth; *Scholten* Alida, van Hartlepool. — In het Vlie den 8 Sept., *Joosten* Goede Verwachting, van Greifswald. — Te Helvoet den 10 Sept., *Kramer* Margaretha Ida, van Batavia. — Te Dordrecht den 11 Sept., *Sap* Vriendschap, van Stockholm. — Te Vlissingen den 10 Sept., *Klassen* Vriendschap, van Riga. — Te Livorno den 31 Aug., *Hazevoet* Harmina, van Genua. — Te Paimboef den 6 Sept., *Gialts* Helena, van Amsterdam. — Te North Shields den 8 Sept., *Heeres* Witte Leeuw, van Rotterdam; *Suuri* Maria, van Zwolle; *Visser* Maria, van Harlingen. — Te Hartlepool den 8 Sept., *Scherpbier* Goede Verwachting, van Antwerpen. — Te Kroonstad den 31 Aug., *Brons* Helena

Brons, van Newcastle; *Lukken* Niesina, van Hamburg; *Jonker* Willem Cornelis, van Amsterdam; den 1 Sept. *Boiswijk* Janina, van Hamburg; *Douwes* Eendragt, van Bremen; *Gust* Hendrika, van Rotterdam. — Te Boldera den 4 Sept., *Smit* Gesina, van Hamburg. — Te Pillau den 4 Sept., *Plek* Geerdina Beerta, van Rotterdam. — Te Straalsund den 29 Aug., *Bekkering* Catharina, van Petersburg; den 31sten *Paye* Annagina, van Rostock. — Te Hamburg den 9 Sept., *Douwes* Ons Gevoegen, van Amsterdam. — Te Bremerhaven den 8 Sept., *Dreves* v. Johanna, van Groningen. — Te Houtenau den 7 Sept., *Prum* Hendrika, van Apenrade n. Amsterdam. — Te Londen 8 Sept., *Visser* de Hoop, van Workum; den 9den *Brouwer* de Hoop, van Amsterdam. — Bij Deal den 7 Sept., *Jaski* Baltimore, van Rotterdam n. Batavia; den 8sten *de Groot* Catharina Engelina, van Rotterdam n. Liverpool. — Te Aberlady den 7 Sept., *Wijds* de Vriendschap, van Hamburg. — Bij Aldbro den 7 Sept., *Koning* Gesina, van Amsterdam n. Londen. — Te Ipswich den 5 Sept., *Jenkins* Jane, van Groningen.

Binnengekomen te Amsterdam den 12 Sept., kaplt. *Oldenburger* Gertrijje Koumans, van Newcastle; *Braam* Catharina, van Stockton; *Scholten* Alida, van Hartlepool; *Munnke* Margaretha Hendrika, van Seaham. — Op de Rivier van Bordeaux den 8 Sept., *Hazevoet* Alberdina, van Amsterdam. — Te Londen den 11 Sept., *Nieboer* Margaretha, van Rotterdam. — Te Gravesend den 9 Sept., *Engelman* Elisabeth, van Rotterdam; den 10den *Kramer* jonge Hendrikus, van Dordrecht. — Te Deal den 9 Sept., *de Groot* Catharina Engelina, van Rotterdam n. Liverpool; den 10den *Rienema* Goede Verwachting, van Rotterdam n. Colchester. — Te North Shields den 8 Sept., *Pitt* Onderneeming, van Rotterdam. — Bij Harwich den 10 Sept., *Ketelaar* Engelina, van de Oostzee n. Maldon.

In lading te Stockholm den 30 Aug., kaplt. *Mulder* Fecken Jantina, naar de Noordzee.

Vertrokken van Amsterdam den 9 Sept., kaplt. *Roseboom* Eendragt, naar Norden; *Visser* v. Luppia, naar Leer; den 11den *Buss* Wilhelmina, op avontuur. — Uit het Vlie den 8 Sept., *Breeland* Hendrika Arentina, naar Bergen; *Kok* Hollands Trouw en *Brouwer* Noordstar, beide op avontuur. — Van Marseille den 5 Sept., *Zijlstra* Kaashandel, naar Hamburg. — Van Genua den 1 Sept., *Schuur* Alida Elisabeth, naar Alicante. — Van Kiel den 4 Sept., *Mulder* Catharina, naar Wismar. — Van Hamburg den 8 Sept., *Rasker* Margaretha, naar Groningen. — Van Bremerhaven den 6 Sept., *Smit* Marchita Bosscher, naar Petersburg; *Georgs* de Hoop, de *Boer* Jantina en *Albers* v. Catharina, alle drie naar Groningen; *Meijer* v. Geertina, naar Dokkum. — Van Hartlepool den 6 Sept., *Kuipers* v. Maria, naar Amsterdam.

Vertrokken van Hull den 8 Sept., kaplt. *Duit* Maria, naar Petersburg.

Een Hollandsche kof, van Engeland met steenkolen naar de Oostzee, is den 31 Aug. Fredrikshaven getrand, doch weder in vlot water gekomen en heeft de reis onmiddellijk voortgezet.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 8sten tot en met den 14den September 1848 zijn te Groningen geboren 5 zoons en 14 dochters; gehuwd 3 paren; overleden 5 ouden en 1 jonge.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

GRONINGEN, 12 September.

TARWE.	GERST.	N. Bl. Voer 41
Oude 72 1/2 8,25	N. Winter 54 1/2 3,63	N. Zw. Voer 40 1/2 2,50
Oml. 74 1/2 8,75	56 1/2 4,00	42 1/2 2,80
Old. 70 1/2 7,25	58 1/2 4,40	44 1/2 2,70
72 1/2 7,75		
74 1/2 8,25		

BOONEN.	ZADEN, ENZ.
Paardb. 4,75 7,25	
O. Inl. 66 1/2 4,80	Gr. Gort 6,75 7,75
68 1/2 5,00	Par. 100N. 1/10 12,50
70 1/2 5,40	Kools. v. 7,75 tot 9,25
N. dito 66 1/2 4,50	G. Mosterds 8,50 10,25
BOEKWEIT.	Boters. 6,75 7,25
N. Gr. Zd. 62 1/2 3,90	Raapol. p. v. 32,50
64 1/2 4,30	Boter 1 Ton Insecoort
Zw. Zand 64 1/2 4,20	25,50 28
Veen 40 1/2 2,40	2e Dito 23,50 24

Tarwe wel zoo aangenaam. — Rogge in een doen. — Boekweit 10 cents hooger wel afgaande. — Gerst door meerder vraag hooger verkocht. — Dikke Haver als voren; Zwarte iets lager. — Boonen en Gort als voren. — Koolzaad minder ter veil, en hierin eenige vraag zijnde, is tot ruim vorige prijzen verkocht.

ROTTERDAM, 11 Sept. Tarwe. Jarige witte Zeeuwse, Vlaamsche, Overmaasche en Flackesche, doch minder aanvoer en eenige vraag ter verzending, als voren vrij wel afgaande; pulke van f 9,10 tot f 9,50; middelbare van f 8,50 tot f 9. Nieuwe ruimer aangevoerd, meestal van geringe kwaliteit en wak tot 20 cents lager slepende geplaatst; de beste en droogste van f 7,80 tot f 8,20, en mindere van f 6,50 tot f 7,50 per mud. Poolse met weinig vraag: 154 1/2 witbonte f 315; roode soorten zeer ruim ter markt en door meerdere begeerte de meeste partijen ter verzending opgeruimd. In entr.: 160, 161 1/2 Hooglandsche Kleefische f 280; 160 1/2 dito f 275; 160 1/2 oude en nieuwe dito f 277; 160 1/2 nieuwe dito f 260; f 265; 159 1/2 dito f 260; 160 1/2 nieuwe Meursche f 260; 159 1/2 nieuwe Kleefische f 260; 159 1/2 jarige dito f 275; 159 1/2 jarige Rijn f 280 in cons.; 161, 162 1/2 jarige Hooglandsche Kleefische f 295, f 300; 158, 160 1/2 jarige Kleefische f 272, f 280; 158 1/2 jarige Bovenlandsche f 262; 158 1/2 nieuwe dito f 255; 158 1/2 Cubanks f 245. In velling 130, 131 1/2 min of meer beschadigde Pommer f 263, f 264 verkocht. — Rogge. Nieuwe en Vlaamsche met een goeden aanvoer en 20 cents lager nog moeilijk geplaatst; de pulke en droogste van f 5,60 tot f 5,80, mindere van f 5,20 tot f 5,50. Jarige als voren, goede van f 5,70 tot f 5,90, mindere van f 5,30 tot f 5,50 per mud. De overige soorten ruim ter veil en door weinig kooplust met kleinen handel dalende: 151, 152 1/2 jarige Rijn f 165, f 168; 150 1/2 nieuwe dito f 160; 148 1/2 dito f 155, f 160; 150 1/2 nieuwe Overijsselsche f 160; 150 1/2 nieuwe Geldersche f 160; 153 1/2 jarige Rostocker f 180; 149 1/2 jarige Limburger te Delfshaven te leveren f 165. — Gerst met minder kooplust. Nieuwe Zeeuwse en Flackesche winter 10 cents lager; de pulke en droogste van f 4,30 tot f 4,50; mindere van f 4,10 tot f 4,30. Nieuwe Zomer 30 c. lager moeilijk opgeruimd, de beste van f 3,50 tot f 3,80, mindere van f 3,30 tot f 3,40 per mud. In de overige soorten niets verrigt. — Haver met weinig vraag als voren; Zeeuwse en Overmaasche korte van f 2,80 tot f 3,30; lange van f 2,30 tot f 2,70 per mud. Andere soorten zonder omgang. — Boekweit. Van nieuwe een redelijke toevloed en de kwaliteit vrij voldoende, om op te ruimen, f 30 lager afgegeven, op 140 1/2 Noord-Brabandsche f 155, f 157, f 160; Rijn f 147, f 150. Hierdoor in de jar. bijna geen omgang en slechts enkele gerijven Noord-Brabandsche tot f 155 en Vlaamsche f 150 gedaan. — Paardenboonen. Van nieuwe Zeeuwse en Overmaasche enkele klussen aan, vrij goed van kwaliteit en droogte, welke van f 4,60 tot 5,20 zijn afgaande. — Erwtten slaauw: Geldersche Graauwe f 12, f 13; Zeeuwse dito f 8, f 10; Zeeuwse Blaauwe van f 7 tot f 8,80; Zeeuwse Witte niet mooi van f 6 tot f 7 per mud. — Koolzaad 1 p. vl. hooger; Zeeuwse gestort en zakmaat van 50 tot 64 p. vl.; Zeeuwse Zomer van 42 tot 45 p. vl.

ROTTERDAM, 12 September. Tarwe: in entr. 150 1/2 n. Hoogl. Kleef. f 270; en in cons. 159, 160 1/2 jar. Bovenl. f 280, f 285; 160 1/2 n. dito f 270; 154 1/2 Petersb. f 220. — Rogge bij gerijven, 152 1/2 j. Rijn f 168; 150 j. Bovenl. f 165; 150 1/2 j. Limb. f 165; 151 1/2 n. Overijs. f 163.

AMSTERDAM, 13 Sept. Tarwe tot vorige prijzen, vooral Poolse soorten met goeden handel. 128, 129 1/2 b. Poolse f 325, f 330; 129 1/2 witb. dito f 345; 130 1/2 n. Rijn f 285; 130 1/2 Kubanka f 250, f 255; 131 1/2 Norder f 300. — Rogge still: 125 n. Ruinsche f 172. — Gerst in een doen: 95 n. Oldammer Winter f 112. — Van Haver prijshoogte: 93 n. Dikke f 133; 76 n. Voer f 93. — Van nieuwe Boekweit ruime tot f 10 prijzverlaging, het aangevoerde op. Jarige in de pulke kwaliteiten minder dringende geveld. 121 n. Nijkerker f 167; 116, 118, 120 n. Holsteinsche f 155, f 160, f 165; 122 n. pulke jar. dito f 160; 115 n. jar. Oost-Vries. f 126.

Koolzaad dadelijk en op levering van het najaar in een doen, op het voorjaar a. p. vl. hooger. Verkocht: oud Holst. 54 p. vl.; Oostv. 52 1/2 p. vl.; Gron. 44 1/2 p. vl.; op 9 vat in Sept. 57 p. vl.; Oct. 58 1/2 p. vl.; Nov. 59 p. vl.; April 59 1/2 p. vl. — Lijnzaad zonder handel. — Rapolie dadelijk iets villiger, op levering in een doen: per 6/w. f 35; vlieg f 34. Oct. f 33,75; Nov. f 34 f 34,25 a f 34; Dec. f 34,25 a 50 a 25; Mei f 34,50. — Lijnolie per 6/w. f 28,50; vlieg f 27,50. — Hennepolie per 6/w. f 36,25; vlieg f 35,25.

LONDEN, 11 September. Daar de gesteldheid der inl. Tarwe heden ter markt veel beter was dan de vorige keer, zoo bedongen houders gemakkelijk de volle prijzen van 11. Maandag. In vreemde ging tot de vorige prijzen slechts weinig om. Gerst nagenoeg onveranderd. Haver weinig begerd. Boonen en Erwtten onveranderd.

Hollandsche Boter vond in de betere soorten meer kooplust en werden in enkele gevallen iets hooger betaald, doch de inferieure soorten zijn slaagw en gevoegzaam nominaal: Beste Vriesche 90/1 a 92/1.

PRIS-COURANT DER EFFECTEN.

Amsterdam, 13 September.

NEDERL. Werk. Schuld 2 1/2 pCt. 44 1/2, 44 1/2, 44 1/2; Dito Certific. 3 pCt. 52 1/2, 52 1/2, 52 1/2; Dito Dito 4 pCt. 68 1/2, 69 1/2, 69 1/2; Amortis.-Syndic. 3 1/2 pCt. 68 1/2. — BELGIE, bij Rothschild 2 1/2 pCt. 36 1/2, 37 1/2, 37. — SPANJE, L. bij Ardoin van 85 £ 5 pCt. 81, 81, 81; Dito Dito van 510 £ 5 pCt. 81; Dito bij Bittin, Onbep. Stukken 5 pCt. 7 1/2; Dito 3 pCt. 25 1/2; Dito Binnenl. a 6 m. 3 pCt. 18 1/2, 18 1/2, 18 1/2; Coup. Ardoin 6

